

Bogár László: Görög tragédia

2012 május 24. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Noha a globális média a görög válság kérdésében az elmúlt néhány évben olyan elképesztő mennyiségű és olyan sokkoló hírtömeget zúdított a világra, hogy az ingerküszöb süllyedése már szinte teljesen immúnissá tesz mindenkit, a helyzet mégis az, hogy sem a görög nép, sem az európai közvélemény nem érti a tragédia lényegét.

Még mindig a lusta, hedonista görög népről beszélnek, és/vagy a gyáva, korrupt és feleltelen görög politikusok „együttműködésének” tulajdonítják az egyre vérszjósóbb történeteket. Azt persze senki sem tudhatja már, hogy ezek az örvénylések végül is hová vezetnek majd, de egyre valószínűbbnek látszik, hogy Görögország mint az európai kultúra bölcsője egyúttal az európai kultúra koporsója is lesz.

A mostani tragédia megértéséhez az antik görög tragédiákhoz kellene visszanyúlni. Ezek a több mint kétezer éve született alkotások dramaturgiai ívükkel máig pontosan jelzik a tragédia ontológiai lényegének kifejeződését. Már a tragédiák első perceiben, a dramaturgiai értelemben vett „expozícióban” érezzük ugyanis, hogy valami láthatatlan feszültség lappang iszonyú erővel, és a szereplők ennek nyomán félelemben és hazugságban élnek.

A 20. századi társadalomlélektan valójában éppen az ókori görög drámák ezen dramaturgiai ívének megértése nyomán ismerte fel, hogy a hazugság és a félelem öngerjesztő összekapcsolódása a létező legnagyobb veszély, ami valaha is emberi társadalmakra leselkedett. Mégpedig azért, mert a hazugság félelmet, a félelem pedig újabb hazugságokat kelt. Tehát aki hazudik, az fél (evidens módon attól, hogy egyszer mégis szembesülnie kell az igazsággal), aki pedig fél, az újra és újra hazudni fog. És mivel az egész nyugatias modernitás eleve olyan szerveződési alapelvekre épül, amelyek nyilvánvaló hazugságok, így a bukás, akárcsak a görög sorstragédiákban, elkerülhetetlennek látszik.

A nyugatias modernitás, amit a 19. század óta tévesen kapitalizmusnak neveznek, arra az alaphazugságra épül, hogy a piaci mechanizmusok spontán önszabályozó mivoltukból adódóan egyensúlyra vezetnek. Ennek az ellenkezője az igaz! A piaci erők a profitnövelés kényszeréből mértéktelen növekedést akarnak bármi áron – és ez a „bármi ár” itt a világ elpusztítását is jelentheti. Mivel a „liberalizálj, deregulálj, privatizálj” neoliberais „szentháromságának” dogmái sikeresen szétzúzták az erős nemzetállam intézményét, amely legalább némileg fékezhetné a piaci erők önpusztító ámokfutását, így a világ ma tehetetlensége miatt siklik egyre nyilvánvalóbb végzete felé.

A görög tragédia valóságos oka az, hogy Hellász „rosszkor volt rossz helyen”. Alapvető jellemzői – akárcsak

Portugáliát, Olaszországot és Spanyolországot is – alkalmassá tették, hogy a globális hatalmi rendszer pénzügyi csúcsfegyvereit kipróbálja.

Arról van szó, hogy a válság első lépéseként a ma már a világ összes nemzeti jövedelmének a tíz–tizenötszörösét kitevő gigantikus spekulatív értékpapírtömeget egyszerre „betolták” a kereskedelmi bankokba. Majd tudatosan keltett hisztériával és néhány nagybank „beáldozásával” azt a látszatot keltették, hogy a világ az összeomlás szélére került, mert – ezt azért elismerték – „feleltlen” volt a hitelezés, és ezért vannak most nehéz helyzetben a bankok. Ám ebből arra az álságos következtetésre jutottak, hogy akkor ezután viszont most már senkinek nem adnak hitelt. Azoknak sem, akikről pontosan tudható, hogy „jó adósok”, így aztán, ha eddig nem volt válság, most aztán lesz, és a világ valóban összeomlik, hacsak...

Hacsak az államok nem adnak a bankoknak pénzt, hogy ne a sajátjukat kelljen kockára tenni. Az így megszarolt államok pedig fizettek. Globális szinten összesen több mint tízezermilliárd dollárt, amiből a görög államra több mint százharmincmilliárd dollár jutott. A bankok „köszönték szépen” az így kapott ajándék pénzt, és ahelyett, hogy hiteleztek volna belébe, betették a biztonságos jegybankokba, ahol az ingyen pénz azóta is nekik kamatozik. A 2009-es súlyos megzuhanás ennek a csalárd és hazug stratégiának volt a következménye.

Egy év hatásszünet után azonban a globális pénz hatalmi rendszer a kezében lévő médiagépezet segítségével elkezdte terjeszteni/gerjeszteni a hisztériát az államok súlyos eladósodottságáról, és arról, hogy ez a lakossági „túlfogyasztás”, vagy – ahogyan ők nevezték – a „fiskális alkoholizmus” a bajok fő oka, ezt pedig szerintük csak radikális megszorításokkal lehet kezelni. Vagyis az általuk okozott deficitet és adósságnövekedést azokkal a kiszolgáltatott társadalmi csoportokkal kívánták/kívánják megfizettetni, amelyek ezzel a kifosztottságuk legvégső fiziológiai határához érkeztek.

A mesterségesen keltett hisztéria segítségével brutális kamatemelési hullámokat provokáltak, amelyek aztán végzetes lokális örvényléseket indítottak el. Görögország esetében például a csúcskockázati felár 2009 novemberében még csupán másfél százalék volt, 2011 végén azonban már huszonöt százalék. Pedig közben a görög társadalom ugyanúgy tette a dolgát, mint annak előtte, a kamatok abszurd szintre emelése azonban most már egyre végzetesebb anarchiába sodorja.

A világot irányító „nem létező” szuperstruktúra tehát a szó szoros értelmében a tőzzel játszik.
Bogár László - magyarhirlap.hu

Ajánló

